

2025

Poštnina plačana pri pošti
6104 KOPER – CAPODISTRIA
NDP

› Občasnik Gledališča Koper
› Letnik XXIII › Številka 3 › September 2025
› Brezplačni izvod › ISSN 1854-0449

**Vpis abonmajev
2025/2026**

8.–26. september 2025

www.gledalisce-koper.si



Gledališče Koper
Teatro Capodistria

25 let
ustvarjalnosti
in povezovanja



Nekoč smo se imeli bolj radi

Dragi abonenti in abonentke, drage prijateljice in prijatelji! To je petindvajseto pismo, ki vam ga (jih) pišem že petindvajset let zapovrstjo. Vsako poletje, v vseh petindvajsetih letih, me je naš dramaturg Miha Trefalt spomnil, da je prišel čas za nov uvodnik. Pisala sem jih večinoma doma v Kopru za kuhinjsko mizo, pa tudi na otokih v Jadranskem morju, na turističnih ladjah, v Brnu, Novem Sadu, tudi v Piranu in v Brdih, pisala sem jih kot povabila k novi sezoni z zanosom in prepričanjem, da so gledališke predstave prostor za pomembna srečevanja ljudi z zgodbami, ki jih gledališče nenehno pripoveduje. Srečevanja vseh nas, ki moramo (iz svoje osebne nuje in radovednosti) in zmoremo razmišljati o svetu ter o tistem tolikokrat napisanem stavku: *od kod prihajamo in kam gremo?*

Pisala sem jih, da bi vam iz sezone v sezono predstavljala našo umetniško rast, razvoj ansambla, da bi razumeli igralčevo nalogo, režiserjevo stisko ali vizijo pri razumevanju besedil starih mojstrov ali novih, mladih upov. Da bi razumeli, da mednarodne nagrade, ki jih prinašamo domov, ne osvetlujejo samo odličnosti posameznega igralca, režiserja ali vsega kolektiva, ampak tudi naše mesto, ga postavljajo na zemljevid mest, ki jim je mar. Ki jim je mar za ustvarjalnega in povezovalnega duha mesta, ki ljudi zavezuje k dobremu ter učlovečuje, bodri in ne obupa, ko so na pohodu svetohlinstvo, sprenevedanje in strahopetnost.

V vseh teh letih, ko sem vam pisala pisma, smo na gledaliških treningih in šolah pripravljali mlade ljudi, da bodo stopili v naše čevlje. In so, pa še kako so! Akademijo v Ljubljani pa tudi v Zagrebu in Londonu je končalo kar nekaj naših gledaliških »otrokov«, ki so danes naši kolegi v našem gledališču. V tem »starševskem« pogledu smo bili zelo uspešni, in ponosni smo na to opravljeno delo. Prav ti mladi ljudje so kot ustvarjalci dali veliko zaleta našemu gledališču, ki je vedno veljalo za zelo odprto »družino« s številnimi gosti, ki so prihajali in še vedno prihajajo k nam.

Majhno in mlado gledališče v mestu, ki je na začetku tega tisočletja imelo velike ambicije in jih je tudi zagnano uresničevalo, je imelo veliko možnosti za svojo rast. Seveda, če bi prepoznalo svojo nalogo! In jo je, pa še kako! Slovensko gledališče na večjezičnem območju, ki ni zgolj politična korektnost, ampak svojo jezikovno barvitost živi. Slovensko gledališče, ki je tudi mediteransko in primorsko, z narečno živostjo pa hitro in duhovito. Slovensko gledališče z vehemenco nekdanjega velikega jugoslovanskega mesta, ki v mestu živi še danes. Prav to in takšno gledališče je na široko odpiralo vrata mednarodnim koprodukcijam, predvsem z gledališči iz bivših jugoslovanskih republik, ki so v naš ansambel pripeljala odlične igralce, da so skupaj, vzajemno, navduševali občinstvo, ki jih je poznalo ali spoznavalo. Vedno z namenom, da bi predstavljali različnost, ki zmore sobivati, ki zmore verjeti v mir in prijateljstvo. In da bi v skupnem delu mojstrili svoje poslanstvo. Ki je brezmejno.



Foto: Jaka Varmuž

Veliko vsega smo naredili, vedno z mislijo na vas, na vaše otroke in zdaj na vaše vnuke. Si lahko še predstavljamo naše mesto, v katerem ni več gledališča?

Ko se ozrem nazaj, najprej vidim Borisa. Brez njegove zaposlitve v našem mladem in majhnem gledališču bi se vse odvijalo drugače. Boris Cavazza je avtoriteta. Človeška in igralska. In to so odločevalci takrat vedeli. Z njim smo postali tudi mi boljši. In imeli smo ga radi. (In še ga imamo.) In imeli smo se radi.

V naslednji sezoni, h kateri vas vabimo, boste videli številne mlade igralce, pa tudi tiste, s katerimi smo gradili naše gledališče. Mogoče boste ob predstavah, o katerih govorimo na naslednjih straneh, prepoznali nekaj zelo pomembnega, čeprav nihče tega ne omenja kot veliko težavo današnjega dne: nekoč smo se imeli bolj radi.

Naj raste in nas vse bogati naše četrto stoletja mlado gledališče! ■

Katja Pegan
Direktorica in umetniška vodja Gledališča Koper

Khogen

Vpis abonmajev za sezono 2025/2026

8.–26. september 2025

Vrste abonmajev • **Abonma Premiera** – predstave predvidoma ob petkih • **Abonma 1** – predstave predvidoma ob sredo • **Abonma 2** – predstave predvidoma ob četrtek • **Abonma Sobota** – predstave predvidoma ob sobotah • **Abonma Dijaški**

► Večerni abonmaji

- Alessandro Baricco **Ocean morje** Gledališče Koper
- Jera Ivanc **Balkan bluz kabaret** Gledališče Koper in Zavod LibertArt
- Ken Ludwig **Kje je primadona?** Gledališče Koper in Mestno gledališče Ptuj
- Anton Pavlovič Čehov **Medved** in **Tragik po sili** Gledališče Koper
- Ingmar Bergman **Prizori iz zakonskega življenja** Drama SNG Maribor

Dve predstavi, ki si ju boste med petimi izbrali sami in bodo v mesečnem programu označene **kot Izbrana predstava 1, 2, 3, 4 in 5**:

- David Eldridge **Začetek** Gledališče Koper
- Anton Tomaž Linhart **Županova Micka** Slovensko stalno gledališče
- Dario Fo **Vse zastoj! Vse zastoj!** Prešernovo gledališče Kranj
- Po romanu Božji ubožec Nikosa Kazantzakisa **Frančišek** Mestno gledališče Ptuj
- Po romanu Marka Haddona **Skrivnostni primer ali Kdo je umoril psa** Gledališče Koper in SNG Nova Gorica

► Dijaški abonma

- Alessandro Baricco **Ocean morje** Gledališče Koper
- Ken Ludwig **Kje je primadona?** Gledališče Koper in Mestno gledališče Ptuj
- Anton Pavlovič Čehov **Medved** in **Tragik po sili** Gledališče Koper
- David Eldridge **Začetek** Gledališče Koper
- Jure Ivanušič – Marko Vezovišek **Od tišine do glasbe** SiTi Teater BTC

► Ponovitve iz prejšnjih sezon

- Jera Ivanc **Balkan bluz kabaret** Gledališče Koper in Zavod LibertArt
- **Koncert Roka Matka in Obalnega komornega orkestra z gosti** Gledališče Koper in Obalni komorni orkester
- Elena Ferrante **Dnevi zavrženosti** Gledališče Koper
- Israel Horovitz **Indijc hoče u Bronx** Gledališče Koper
- Cristina Clemente, Marc Angelet **Laponska** Gledališče Koper
- David Eldridge **Začetek** Gledališče Koper
- Po romanu Marka Haddona **Skrivnostni primer ali Kdo je umoril psa** Gledališče Koper in SNG Nova Gorica
- Gašper Tič **Trio** Gledališče Koper

Pridržujemo si pravico do spremembe programa zaradi višje sile.

Abonmaje bomo vpisovali

■ Pri **blagajni Gledališča Koper** (Verdijeva 3, Koper) od **ponedeljka do petka** od **10. do 12. ure**.
■ Abonmaje lahko **naročite** in **kupite** tudi **na spletni strani gledališča**.
■ Abonenti boste imeli za vsako predstavo (razen za gostujoče predstave) na voljo **brezplačen gledališki list**.
■ Predstave se začnejo ob 20. uri, razen če ni napovedano drugače.
■ Če si predstave ne boste mogli ogledati v času svojega abonmaja in nam boste to sporočili najmanj tri dni pred predstavo, vam bomo zagotovili **nadomestno vstopnico za isto predstavo v drugem terminu** (velja le za predstave v produkciji Gledališča Koper).
■ Če bi morali v abonmajih predstavo zaradi višje sile odpovedati ali preložiti na poznejši datum, vas bomo o tem predhodno obvestili. **Vljudno vas prosimo, da nam ob vpisu posredujete točen naslov in morebitne spremembe tudi med sezono**.
■ Informacije o časovnih razporeditvah abonentskih predstav so vam na voljo na domači strani www.gledalisce-koper.si, v dnevnem časopisju, na radiu, pri **blagajni gledališča** ali po telefonu. **Popusti** ■ 10–50 % popust pri nakupu vstopnic za izbrane gostujoče predstave in druge predstave Gledališča Koper. Za uveljavitev popusta morajo dijaki in študenti pri vpisu predložiti veljavno dijaško ali študentsko izkaznico, upokojenci pa Kartico upokojenca. ■ Imetnikom Abonmaja Premiera omogočamo avtobusni prevoz (Artbus) iz Pirana in Izole do Gledališča Koper in nazaj.



Informacije

- Pri **blagajni gledališča**
- **Po telefonu** (Eva Tancer, Dario Rulofs) **+386 (0)5 663 43 80**
- **Po elektronski pošti** **info@gledalisce-koper.si**

Cenik abonmajev

■ Večerni abonmaji (razen Premiera)	80 EUR
Upokojenci	68 EUR
Študenti	50 EUR
■ Abonma Premiera	99 EUR
■ Abonma Dijaški (v organizaciji šole)	38 EUR

ALESSANDRO BARICCO

Ocean morje

Prevajalka **Maja Gal Štromar**Avtorji dramatizacije **Anja Drnovšek,**
Helena Šukljan, Ivan LobodaRežiser **Ivan Loboda**Igralci **Sara Gorše, Zala Djuric, Igor Štamulak,**
Rok Ličen, Luka Cimprič, Lara Komar,
Rok Matek, Mak Tepšič, Blaž Popovski

(Oceano mare, 1993, 2025)

Krstna uprizoritev dramatizacije romana

Poetična oda morju

Almayer – oddaljeno počivališče, »kot položeno na zadnji okvir sveta« – deluje osamljeno in pozabljeno. Toda prav ta »kraj, ki skoraj ne obstaja« oziroma »ostaja samo zato, da se stvari postavijo na svoje mesto«, predstavlja pomemben, čeprav začasen dom številnim gostom, ki so se tu znašli namenoma ali po naključju. Sem so prišli z upanjem, da jih bo morje – kot zadnje zdravilo – rešilo njihovih »bolezni«.

Mlado, krhko dekle Elisewin pride v počivališče na željo svojega očeta, v upanju, da ji bo zdravljenje z morskimi valovi omogočilo, da začne zares živeti. Spremlja jo oče Pluche, ki budno pazi na vsak njen korak in nenehno piše nove molitve. Gospo Ann Diverià je v Almayer

poslal mož – kot obliko zdravljenja »zelo čudne bolezni«, kot jo imenuje sama: prešuštvojanja. Plasson, slikar, ki slika z morsko vodo, potem ko se je naveličal portretiranja bogatašev, želi zdaj naslikati portret resnice, portret morja, zato se sprašuje, kje ima morje oči, kje se morje začne. Nasprotno pa znanstvenik Bartleboom, ki piše Enciklopedijo omejitev, raziskuje, kje se konča to neskončno morje. Ocean morje.

Vse goste sprejme Dira, edina skrbnica Almayerja, njena vseobsegajoča, a tiha prisotnost njeno vlogo zavija v skrivnost: je res zgolj gostiteljica ali pa njen obstoj vpliva na vse okoli nje?

Zgodbe teh nenavadnih prebivalcev – prežete z izgubljenimi ljubeznimi, razočaranji, brodolomi in večnimi vprašanji – se najprej le rahlo dotikajo druga druge. Pravi zaplet se začne s prihodom skrivnostnega mornarja Adamsa in pozneje zdravnika Savignyja, njuna prisotnost razkrije, kako globoko so njihove usode med seboj prepletene.

Usodo vseh likov v drami neizbrisno zaznamuje morje. Morje kot metafora za življenje in svobodo izraža neustavljivo moč narave, ki kljubuje človeku, a je hkrati zanj tudi zdravilno. Morje kot simbol in protagonist postane nenehno spreminjajoča se kulisa, ki odseva ali preizprašuje čustvena stanja in preobrazbe. ■



Foto: cultureforum.eu



Ilustracija: António Lobo

JERA IVANC

Balkan bluz kabaret

*Glasbena (mono)komedija
s pianistom*

(2025)

Krstna uprizoritev

Režiserka **Yulia Kristoforova**

Pianist in aranžer **Samo Hude**

Igralci **Lara Jankovič**, **Gojmir Lešnjak - Gojc** (glas),
Lucija Čirovič (glas)

Nada, diva balkanskih korenin v zrelih srednjih letih, naj bi pripravila predstavo, s katero se bo s stranskega tira, nanj jo je zrinilo Gledališče, vrnila na glavnega. Toda namesto glavne vloge v veliki klasiki ali razkošnem muzikalu dobi avtorski projekt, ki ga je komisija Ministrstva v skladu s Pravilnikom ocenila in mu namenila polovico najnižjega količnika. Saj je glavna, vendar tudi za vse sama. Nič za to, nič ji ni odveč, »nada umre zadnja«, je njeno vodilo.

Z nasmeškom preskoči vsako oviro. Vaje so v polnem teku, nabor pesmi, ki vsebuje uspešnice Edith Piaf, Lize Minnelli in Lare Jankovič, je vedno ožji, z lučjo in tonom se bolj ali manj uspešno spopada tehnik Pavle, direktor se ne oglašja na telefon. Na vaji, ki smo ji priča, postaja njen nasmešek vse bolj grenak. Ne le, da še vedno ni osrednjega scenskega elementa in se na odru nepričakovano gnetejo kostumi iz fundusa. In ne le, da Pavle vsake toliko časa izgine, ker mora hkrati voditi tudi vajo na glavnem odru, nadomešča pa ga snažilka Fata, vrhunec vsega je, da tudi benda ni, ne njene priljubljene pianistke! Namesto nje za klavirjem sedi neznani mladenič.

Ga bo sprejela? Bosta izpeljala vajo? Kaj poreče Pavle, kaj Fata, kaj direktor? Ko se srečajo različni svetovi, stari in mladi, ženski in moški, balkanski in podalpski, brez isker ne gre. Toda s humorjem in pravo mero samoironije se robovi obrusijo in se kakofonija zlije v harmonijo. Zgode in nezgode gledališkega zaodrja pa poskrbijo za solze smeha. Čas je za Gledališče!



Foto: Ivan Jakac

Balkan bluz kabaret je zadnje dramsko besedilo večkrat nagrajene dramatičarke, dramaturginje in prevajalke Jere Ivanc, ki smo jo v našem gledališču že spoznali kot avtorico besedil za uprizoritvi *Svetilnik* (2006/2007) in *Ptičja farma* (2021/2022), tako kot Lara Jankovič, igralka in šansonjerka, ki je v našem gledališču izjemne vloge ustvarila v predstavah *Parole, parole* (2012/13), *Ay, Carmela!* in *Noč bogov* (2013/2014). ■

KEN LUDWIG

Kje je primadona?

*Komedija zmešnjav
iz zakulisja opernega gledališča*

(Lend Me a Soprano, 2022)
Prva slovenska uprizoritev

Cleveland, 1934. V tamkajšnji operni hiši je vse pripravljeno na vrhunec jubilejne sezone, nastop svetovno znane sopranistke in po oceni revije *Time* najbolj »vroče« ženske na svetu – Elene Firenzi. Gostjo v razkošnem hotelskem apartmaju nestrpno pričakujeta intendantka operne hiše, gospa Wylie, in njena asistentka Jo. Toda, ker primadona zamuja, se počuti slabo, za nameček pa ji njen mož po strastnem izbruhu ljubosumja napiše še poslovilno pismo in izgine, poseže po uspa-

Prevajalka **Tina Mahkota**

Režiserka **Katja Pegan**

Igralci **Lara Jankovič, Pia Skvarča, Rok Ličen, Sara Gorše, Blaž Popovski, Mak Tepšič, Igor Štamulak, Mojca Partljič**

dogajanje, vendar pa je v njej tri vodilne moške vloge zamenjal z ženskimi, s čimer je v temelju zamajal in spremenil moško-ženske odnose, z njimi pa tudi očisti komedije, saj, kot pravi, »Ženske drugače čustvujejo in se na enake situacije čustveno odzivajo popolnoma drugače kot moški. Zato sem moral komedijo začeti pisati od začetka«. Komedijo odlikujejo duhoviti dialogi, predvsem pa elementi bulvarne komedije, kot so preobleke, zamenjave oseb, hiter tempo in presenečenja za zaprtimi vrati. ■



Foto: www.kenludwig.com

valih in alkoholu. Odpoved predstave bi za operno hišo pomenila propad, zato na prigovarjanje gospe Wylie v vlogo Carmen vskoči neopazna, toda pevsko nadarjena asistentka Jo. V trenutku, ko se Jo znajde na odru, se prava primadona prebudi in napoti v Opero ... Na tem mestu se komedijsko dogajanje šele prav zaplete. Za popolno zmedo ob pravi Eleni in v Eleno preoblečeni asistentki poskrbita še pohotna snubca, Jo in mlačni zaročenec Jerry in tenorist Leo, svoje doda tudi muhasta predsednica opernega društva. Komedija se, kot se za žanr bulvarke spodobi, razplete v zadovoljstvo vseh: primadona se bo odslej bolj kot karieri in mladim moškim posvečala možu, Jerry, sin gospe Wylie, pa preneha omahovati in v Jo prepozna bodočo partnerko.

Komedija *Kje je primadona?* (2022) je predelava komedije *Ti nori tenorji* (*Lend Me a Tenor*), ki jo je ameriški dramatik in režiser Ken Ludwig napisal leta 1986. Ohranil je dramsko



Po petnajstih letih, kolikor nas loči od uprizoritve *Treh sester*, se na oder Gledališča Koper vrača dramatik Anton Pavlovič Čehov, tokrat z dvema enodejankama, ki ju je napisal po francoskem vzoru in ju zato poimenoval *vodvilčka*. V prvi z naslovom *Medved* prileteni posestnik Smirnov le dan pred rubežem posestva obišče mlado in lepo Jeleno Ivanovno Popovo, da bi od nje izterjal denar, ki ga je pred časom posodil njenemu pokojnemu možu, vendar ga v črnino zavita vdova odpravi

z besedami, da ni razpoložena za ukvarjanje z denarnimi zadevami. Jezni in do nežnejšega spola nestrpni Smirnov se odloči, da bo pri vdovi vedril toliko časa, dokler ga ta ne izplača, ko pa ga Popova s pomočjo sluge poskuša vreči iz hiše, jo užaljen pozove na dvoboj. Popova, ki ni nikoli imela v rokah orožja, privoli, njena odločnost in pogum pa v ljubezni večkrat razočaranemu Smirnovu vzbudita simpatijo. Izpove ji ljubezen, Popova še nekaj časa hlini hladnost, nato pa ... V drugi, *Tragik po sili*, družinski oče in državni svetnik Tolkačov prosi prijatelja Muraš-

kina, naj mu posodi revolver, saj je življenje v službi in doma, kjer mora vsakodnevno izpolnjevati prošnje družinskih članov, postalo prenaporno. Muraškin najprej sočustvuje z njim, nato pa ga prosi, naj na poti domov skupni znanki odnese šivalni stroj in kanarčka v kletki. Ko Tolkačov sliši še njegovo prošnjo, ga popade bes in zahteva, naj teče kri ...

Medved in *Tragik po sili* nista nostalgični podobi preteklosti, temveč zgodbi o čustvenem nelagodju, preobremenjenosti in nerazumevanju lastnih čustev. To je tisto, kar danes vsi poznamo, kar nas bega, frustrira in navsezadnje nasmeji. Režiser Marjan Nečak, ki smo ga v našem gledališču spoznali kot režiserja in avtorja glasbe za uprizoritvi *Lepa Vida* in *Naša familija*, Čehova ne jemlje kot muzejsko vrednost, temveč

Prevajalca **Mile Klopčič, Janko Moder**
Režiser **Marjan Nečak**
Igralci **Rok Matek, Luka Čimprič, Patrizia Jurinčič Finžgar**

ANTON PAVLOVIČ ČEHOV

Medved in Tragik po sili

(*Медведь: Шутка в одном действии, 1888, Трагик поневоле, 1890*)

Enodejanki o človeški ranljivosti



Ilustracija: António Lobo

kot živega, sodobnega avtorja, ki z neverjetno natančnostjo diagnosticira človeško ranljivost: »V *Medvedu* spremljamo dva človeka, ujeta v lastne obrambne mehanizme, medtem ko v *Tragiku po sili* opazujemo posameznika, ki se zlomi pod težo absurda in banalnosti vsakdanjika,« je zapisal ter dodal: »Ti enodejanki nista izmišljeni drami, sta naš vsakdan – le brez mask. Ali pa morda z najbolj iskrenimi – Čehovimi.« ■

INGMAR BERGMAN

Prizori iz zakonskega življenja

(Scener ur ett äktenskap, 1981)

Vrtiljak približevanj
in razhajanj, ki ga poganjajo
ljubezen, poželenje, sovraštvo
in zakonske dolžnosti

I ngmar Bergman velja za enega najbolj prepoznavnih svetovnih filmskih scenaristov in režiserjev 20. stoletja pa tudi za enega najbolj uglednih gledaliških režiserjev. Njegov opus (več kot 50 filmov in več kot 100 gledaliških uprizoritev) je skoraj neločljivo povezan z njegovim življenjem, spomini na otroštvo in mladost, s travmami, intimnimi frustracijami, trpljenjem, slabo vestjo ter ostrim kritiziranjem sebe in drugih.

Prav tako avtobiografska je drama *Prizori iz zakonskega življenja*, katere predhodnika sta film in televizijska serija z enakim naslovom. Pri pisanju scenarija zanjo je izhajal iz lastnih izkušenj iz zakona z igralko Liv Ulman, s katero sta bila v zvezi med letoma 1965 in 1970, in kot je sam zapisal, »absolutnim dejstvom, da buržoazni ideal varnosti kvari čustvena življenja ljudi, jih spodkopava in straši«. Kljub avtobiografskim motivom pa je Bergman v dramo spretno vnesel univerzalni boj med spoloma oziroma zakonskima partnerjema in družino.

Bergman je v drami *Prizori iz zakonskega življenja*, ki je bila v njegovi režiji krstno uprizorjena leta 1981 v gledališču Theater im Marstall v Münchnu, raziskoval razpad zakonske zveze med Marianne, ki je družinska pravnica, specializirana za ločitve, in Johanom ter njuno zvezo postavil pod povečevalno steklo; opazoval je, kako se približujeta in oddaljujeta, kako se v desetih letih spreminjajo njuni pogledi, čustveni odzivi, kako preigravata najrazličnejša stanja, od ljubezni, vznemirljive privlačnosti, jeze, ljubosumja, hladne egoistične brezvestnosti do razočaranj in brutalne iskrenosti. Johan in Marianne sta si v *Prizorih iz zakonskega življenja* dovolila biti pogumna, strahopetna, srečna, žalostna, jezna, ljubeča, zmedena, negotova, zadovoljna, zvita, neprijetna, otročja, zlobna, nedoumljiva, veličastna, malenkostna, fizično ljubeča, brezsrčna, neumna, bedna, nemočna: na kratko, tipični človeški bitji.

Pod zakonsko vivisekcijo se podpisuje mlada in perspektivna avstrijskokoroška Slovenka Mira Stadler, dobitnica nagrade stella22 za udarno uprizoritev, ki jo je z mladimi gledališčniki pripravila v dunajskem Burgteatru. ■

Prevajalka **Alenka Klabus Vesel**
Režiserka **Mira Stadler**
Igralca **Ksenija Mišič, Vojko Belšak**



Foto: wikipedia.org

DAVID ELDRIDGE

Začetek

(Beginning, 2015)

Prevajalka **Tina Mahkota**Režiserka **Renata Vidič**Igralca **Lea Cok, Luka Cimprič**
Komedija o osamljenosti


Foto: www.youtube.com/watch?v=tGfUQof2uPl

Po burni zabavi ob vselitvi v novi dom v stanovanju ostaneta le še njegova lastnica, privlačna, poslovno uspešna, toda samska Laura, in ločenec Dani, ki se je vselitveni zabavi pridružil na prigovarjanje njunega skupnega prijatelja. Laura, ki se bliža štiridesetim, ne skriva, da ji je naključni obiskovalec zelo všeč in bi ga rada spravila v posteljo, medtem ko je kljub medsebojni privlačnosti nekaj let starejši Dani, ki po ločitvi spet živi pri mami in babici, zadržan.

V pogovoru, ki se razvije med njima in tudi večkrat nerodno zastane, in v katerem se, da bi se sploh nadaljeval, dotakneta najbolj banalnih tem, postopoma razkrivata svoji prazni življenji, hrepenenja, strahove, dvome, bolečo preteklost in žgočo osamljenost. Čeprav prihajata iz različnih socialnih okolij, vsak s svojo »zgodbo«, in se njune poti najbrž ne bi nikoli križale, drug v drugem prepoznata sorodni duši; s tem pa možnost za nov, skupni začetek.

Avtor enodejanke, britanski dramatik, scenarist in pisec radijskih iger David Eldridge (1973), ve, da je svoboda samskih lahko zavidanja vredna, vendar se obenem zaveda, da je hrepenenje po partnerski zvezi, ki temelji na medsebojnem zaupanju, povsem človeško hotenje. Igro zapeljevanja in zavračanja tokrat dodeli ženski ter se v dialogu spretno in z veliko humorja poigrava z iskanjem ravnovesja med željo in strahom obeh protagonistov – željo po partnerstvu in strahom pred vnovičnim razočaranjem.

Besedilo, ki ga je Eldridge napisal leta 2015, je bilo krstno uprizorjeno jeseni 2017 v londonskem Royal National Theatre, uspeh uprizoritve in vedno razprodana dvorana pa sta narekovala selitev produkcije v Ambassadors Theatre na West Endu. Besedilo, ki smo ga v našem gledališču premierno prizorili jeseni leta 2022, se na koprski oder vrača v novi inscenaciji in z novo zasedbo. ■



Foto: sebek

ANTON TOMAŽ LINHART

Županova Micka (1789)

*Komedija, razpeta
med morjem in Krasom*



Foto: Wikimedia

Avtorji priredbe **Boris Devetak, Žan Papič** in ustvarjalna ekipa

Režiser **Vito Taufer**

Igralci **Tina Gunzek, Nikla Petruška Panizon,
Primož Forte, Franko Korošec, Matej Zemljič,
Francesco Borchì, Ilija Ota**

Glasbeniki **Marko Jugovic, Jan Kalc,
Patrik Pregarc**



Foto: Luca Quaiata

Prva komedija v slovenskem jeziku in prvo slovensko dramsko besedilo sploh je nastala po nemški predlogi Josefa Richterja *Die Feldmühle* (*Poljski mlin*) in govori o lepi Micki, ki je zaročena z Anžetom, a jo baron Tulpenheim skuša premamiti s praznimi obljubami.

Linhart je bil svetovljan, ki je dobro poznal evropsko gledališče. Motive je črpal iz takratnega »mainstreama«, revolucionarna novost pa je bila njegova uporaba slovenskega jezika, saj je z dramskimi besedili želel dokazati, da je slovenščina prav tako uporaben in živ jezik kot katerikoli drugi. Z upoštevanjem

avtorjeve dediščine – čeprav z aktualne perspektive – je jezik ključni element tržaške uprizoritve *Županove Micke* in vir komičnih situacij, saj se liki sporazumevajo v slovenščini, italijanščini, nemščini, angleščini, tržaščini ter v slovenskih narečjih primorskega območja.

Da bi uprizoritev podkrepila lesk sredozemskega okolja, se zgodba odvija v petdesetih letih 20. stoletja, ki jih je zaznamoval optimizem povojnega časa. Obstaja pa tudi drugi razlog za čas in prostor predstave in je vezan na kriške korenine režiserja, saj je Taufer v podtekstu pomislil na leta, ko je slovensko ribištvo zamrlo in so bili nacionalni konflikti na dnevnem redu tudi v tržaškem multikulturnem stičišču.

V tem mozaiku kultur, ki ga oriše uprizoritev, so liki zelo resnični in prepoznavni prebivalci primorskega območja, z vsemi niansami sproščene večjezičnosti. Če je jezik te predstave delo avtorjev priredbe (Boris Devetak, Žan Papič in ustvarjalna ekipa), je čar teh likov in njihovih razmerij značilnost Linhartovega sloga, o katerem je Vito Taufer povedal: »Redkokdo zna pisati tako žive in duhovite dialoge, kot jih je Linhart, ne glede na to, da gre za priredbe že obstoječih dramskih tekstov. Liki govorijo, kot bi danes govorili. Njihovi portreti so živi, psihološko minuciozni. Niso papirnate osebe, so pravi, polnokrvni ljudje.« ■

DARIO FO

Vse zastonj! Vse zastonj!

(Sotto paga! Non si paga!, 1974)

Proletarska komedija

Prevajalec **Gašper Malej**

Režiserka **Ajda Valcl**

Igralci **Vesna Pernarčič, Aljoša Ternovšek, Vesna Slapar, Miha Rodman, Blaž Setnikar, Dominik Vodopivec, Jure Pogačar**



Duhovita, hkrati ostra družbenokritična farsa se začne tik po uporu v trgovinskem centru, ko ženske, ogorčene zaradi ponovnega dviga cen osnovnih živil sprva zanje zahtevajo polovično ceno, kasneje pa jih jeza in upor pripeljeta tudi do tega, da si živila preprosto stlačijo pod obleke in z njimi odkorakajo domov. Svojo uporniško gesto »proletarske narave« morajo skrivati tako pred policijo kot pred svojimi »pravičniškimi« zakonskimi partnerji, zaradi česar se tudi junakinji komedije, Antonia in Margherita, odločita, da bosta svojima partnerjema prikrili sporno »proletarsko nabavo« in ju poskušali prepričati o svoji »nenadni« nosečnosti. Od tu naprej se absurдни zapleti vrstijo iz prizora v prizor, pri tem pa Fojeva komedija ne zdrsne v burkaštvo, saj je avtorjeva ostra in kritična ost usmerjena v kritiko neoliberalnega sistema, ki je brezpravne delavce pripeljal na rob absurdnega boja za golo

preživetje. In prav »zmes« socialne angažiranosti avtorja in njegovega smisla za humor to trpko farsa o uporuh delavskega razreda vzpostavlja kot klasiko boja proti izkoriščanju ter jo hkrati uvršča v sam vrh komedijskega žanra.

Fojeva komedija, napisana leta 1974 kot odgovor na skokovito povišanje cen osnovnih dobrin, najemnin, na odpuščanje in zniževanje plač delavcev, predvsem pa kot kritika levice, ki se je na nastalo situacijo odzvala s politiko »zategovanja pasu«, do danes ni izgubila svoje aktualnosti. Zdi se, da prav v zadnjih letih vedno znova korespondira s sodobnostjo in da se aktualnost Fojeve teme – večja inflacija, prekarno delo, dvig cen, revščina, razlika med bogatimi in revnimi – tudi pri nas napoveduje v vse večjem zamahu. ■

Vse zastonj! Vse zastonj! – žlahtna komedija po izboru strokovne žirije na 31. Dnevih komedije, Celje

Vesna Pernarčič – žlahtna komedijantka po izboru strokovne žirije za vlogo Antonie na 31. Dnevih komedije, Celje

Ajda Valcl – žlahtna režiserka po izboru strokovne žirije na 31. Dnevih komedije, Celje



JERNEJ LORENCI IN MATIC STARINA

PO ROMANU *BOŽJI UBOŽEC* NIKOSA KAZANTZAKISA

V PREVODU JAROSLAVA NOVAKA

*Božji dotik gledališča in
dotik božjega gledališča*

Frančišek

Režiser **Jernej Lorenci**
Igralca **Tamara Avguštin, Janez Škof**

Janez Škof – Borštnikova nagrada za igro na 58. Festivalu Borštnikovo srečanje, Maribor

Janez Škof – nagrada zlata fibula za vlogo v predstavi na 5. Mednarodnem festivalu Viminacium Fest, Požarevac (RS)

Tamara Avguštin – Borštnikova nagrada za igro na 58. Festivalu Borštnikovo srečanje, Maribor

Branko Hojnik – Borštnikova nagrada za scenografijo na 58. Festivalu Borštnikovo srečanje, Maribor

Frančišek – mednarodna nagrada Viminacium Maximus za najboljšo predstavo na 5. Mednarodnem festivalu Viminacium Fest, Požarevac (RS)

Frančišek Asiški je velika religiozna, mitološka, zgodovinska, umetniška figura. Obdaja ga nepresežen svetniški obstret. Postal je simbol. V stoletjih je prerasel geografsko okolje, šel je celo onkraj krščanstva, osvojil je velik del sveta. Postal je velikan, neštetokrat upodobljeni, literarizirani, mitizirani nadčlovek, tako rekoč angel, skoraj bog.

Pa vendar se za Velikim Frančiškom iz Assisija skriva nekoč zdavnaj živeči zgolj-človek z imenom Frančišek, ki je na svet in samega sebe pogledal na nov način in na nov način začel tudi živeti. Videl je onkraj materialnega, onkraj ambicije, onkraj pohlepa in poželenja. In tako živel. (Bil je, kar je nadvse pomembno, neprestano v praksi: in od sebe je zahteval največ.) In trpel. Ker se je boril. In boril se je s seboj, ne z drugimi. Jemal je nase, ne obmetaval drugih. Sprejemal je vse in vsakogar, ni delil in ni sodil. Zavedal se je, da je vsak človek en in edini, neponovljiv. Da pa smo tudi nerazdružljivo povezani. In povezani tudi z naravo (lahko bi mu rekli prvi ekolog). Vse živi, vse diha, vse je eno.

Prav ta človeški element je ključen za uprizoritev. Vsi tisti momenti človeškega, ki so še kako poznani vsem nam (le da je bil Frančišek pripravljen morda iti dlje in globlje).

Demitizirani, počlovečeni Frančišek torej.

Frančišek, ki, kot pravi G. K. Chesterton, »ni ljubil človečnosti (nasploh), ampak človeka (vsakega posebej); tako tudi ni ljubil krščanstva, ampak Kristusa«.

Frančišek ni hotel moči in oblasti, so pa moč in oblast v njegovem imenu zlorabljali. Ni hotel spremeniti sveta, ponudil pa je način, kako je mogoče spremeniti sebe. In lasten odnos do drugih.

Razglašal je novo norost. In njegova nova norost je – ljubezen. ■



PO ROMANU MARKA HADDONA

Skrivnostni primer ali Kdo je umoril psa

(*The Curious Incident of the Dog in the Nighttime*, 2003, 2012)

Avtistična detektivka

Avtor priredbe **Simon Stephens**

Prevajalec **Milan Dekleva**

Režiserka **Renata Vidič**

Igralci **Žiga Udir, Helena Peršuh, Gorazd Jakomini, Medea Novak, Andrijana Boškoska, k. g., Miha Nemec, Žiga Saksida, Jure Kopušar / Romeo Grebenšek, k. g.**

Petnajstletni Christopher najde umorjenega Wellingtona, sosedovega psa. Umor ga močno vznemiri, zato se odloči, da bo izsledil storilca in napisal detektivko o skrivnostnem primeru. Pri raziskovanju naleti na odpor sosedov, najbolj pa mu nasprotuje njegov oče Ed. Christopher ne odneha in postopoma se mu začne razkrivati zgodba zamolčanih družinskih skrivnosti. Iz njegovega pristopa k problemu, nenavadnega vedenja in načina razmišljanja je jasno, da je Christopher zelo inteligenten, tako rekoč matematični genij, vendar z avtistično motnjo, imenovano aspergerjev sindrom, ki ga ovira predvsem pri komunikaciji in nadziranju impulzivnih reakcij. Toda prav ta njegova posebnost nam omogoča, da skozi njegovo opazovanje ter razumevanje situacij in odnosov ugledamo življenje drugače, kot smo ga sicer vajeni doživljati.

Roman Marka Haddona *Skrivnostni primer ali Kdo je umoril psa* (2003), ki je izpisan kot Christopherjeva prvoosebna pripoved, je bil hkrati natisnjen kot knjiga za mladino in odrasle. V letu izida je prejel več prestižnih nagrad, nagrado whitbread za najboljšo knjigo in najboljši roman (v kategoriji romanov za odrasle), nagrado commonwealth za najboljši prvenec in nagrado guardian za otroško književnost. Tudi pri nas se je zelo priljubil tako mladim kot odraslim bralcem.

Simon Stephens je po romanu za londonski Royal National Theatre napisal odsko priredbo. Krstna izvedba je prejela kar sedem nagrad olivier (kar je bilo dotlej največ), med njimi tudi nagrado za najboljšo novo igro (2013). Sledile so številne uprizoritve po vsem svetu, v sezoni 2018/2019 tudi dve slovenski. ■

Skrivnostni primer ali kdo je umoril psa

– uvrstitev predstave v katalog kakovostnih predstav za otroke in mladino Zlata paličica



JURE IVANUŠIČ – MARKO VEZOVIŠEK

Od tišine do glasbe

(2006)

Koncert za anekdoto in klavir

Igralec **Jure Ivanušič**

Kaj je bilo prej: kura ali jajce? Tišina ali glasba? Dramski igralec, pianist, skladatelj in režiser Jure Ivanušič, nas v glasbeni monokomediji – do danes je doživela več kot 400 ponovitev, ogledalo pa si jo je skoraj 70.000 gledalcev – z anekdotami in s šalami popelje skozi zgodovino in fenomen glasbe v vsej njeni raznovrstnosti. V svojem ilustrativnem, duhovitem, vendar strokovno verodostojnem, virtuoznem ter tematsko in žanrsko bogatem nastopu se mojstrsko prelevi iz ene glasbeno relevantne vloge v drugo; od pianista do pevca, od skladatelja do dirigenta, od muzikologa do glasbenega kritika. Dotakne se zgodovine in razvoja glasbe, komponiranja, glasbenih posebnosti, celo ponaredkov in anekdot, podkrepjenih s primeri iz prakse, pa tudi konzumiranja glasbe, navad in razvad, vse od bombona do bontona, od uverture do aplavza. Občinstvo popelje od »jamskega baritonista« kamene dobe do Rolling Stonesov, od klasike do moderne, od jazza do popa, od popevke do šansona. V kalejdoskopu zabavnih utrinkov pričara nešteto različnih značajskih in karikaturnih podob, potuje skozi čas in prostor, pojasnjuje termine glasbenega izrazoslovja, glasbene oblike in se sam spremlja na klavirju.

Predstava, v kateri je tudi klasična glasba zabavna, zabavna glasba pa postane klasika! ■

Jure Ivanušič – nagrada za najboljšo moško vlogo na 4. Mednarodnem festivalu kabareta Gumbekovi dnevi, Zagreb (HR)



Ob naši primarni dejavnosti, uprizarjanju dramskih besedil za odrasle, otroke in mlade, v našem gledališču že tradicionalno prirejamo javne pogovore, ki so v desetletju in pol presegli tematiko (uprizoritvenih) umetnosti in se vse bolj dotikali splošnejših družbenih vprašanj ter področij človekovega življenja in ustvarjanja. V novi sezoni zato nadaljujemo s tremi cikli pogovorov, ki jih pripravljamo v sodelovanju z drugimi javnimi zavodi in društvi ter imajo v našem gledališču najdaljšo tradicijo.



Pogovorni večeri Radia Koper

Tudi v sezoni 2025/2026 bomo sodelovali z ekipo Radia Koper, ki je – skupaj z drugimi obalnimi mediji – zasnovala uspešen cikel lanskih razprav pod krovnim naslovom *Četrto stoletje*. Tokratni niz, ki ga lahko

Šeti krog SProščenih POgovorov o ZNAnosti (SPOZNAJ)

Uspesno sodelovanje nadaljujemo tudi z Znanstveno-raziskovalnim središčem (ZRS) Koper, s katerim se od leta 2019 trudimo znanost približati širši javnosti ter ponuditi odgovore na številna vprašanja. Tudi to

Štirinajsta sezona Pogovorov o branju

Prav tako nadaljujemo s srečanji s pesniki, pisatelji, prevajalci in literarnimi teoretiki, ki jih koprski Kulturni klub že tradicionalno prireja (tudi) v Gledališču Koper in z letošnjo jesenjo vstopajo v štirinajsto sezono.



Foto: arhiv Gledališča Koper



Foto: arhiv ZRS Koper



Foto: arhiv Kulturnega kluba

pričakujete v prvih mesecih leta 2026, bo nekoliko drugačen: novinarke in novinarji najbolj poslušane regionalnega radia Primorske bodo namreč na oder male dvorane Gledališča Koper povabili izbor znanih Slovencev in Primorcev, ki bodo z nami delili premisleke o sebi in svetu. Obeta se pester kalejdoskop portretirancev: od ljudi, ki so vse življenje posvetili glasbi in gledališču, do znanstvenikov in politikov. ■

jesen in zimo pripravljamo niz dogodkov pod skupnim naslovom SProščeni POgovori o ZNAnosti (SPOZNAJ), na katerih bomo skozi prizmo vprašanj, ki jih v raziskovalnih projektih in programih preučujejo inštituti ZRS Koper, širši javnosti približali in kritično obravnavali številne aktualne teme. Prvi večer iz niza štirih bo že sredi oktobra, prva tema pa nosi naslov *Dolgo, zdravo in srečno življenje – znanstveni vpogled v dolgoživost*; pogovor bo potekal v luči mednarodnega projekta TBrainBoost, v okviru katerega v ZRS Koper spodbujajo sodelovanje med raziskovalci, podjetji in širšo javnostjo na področju zdravega staranja. ■

Tudi to sezono jih bosta vodili njihova pobudnica, slovenistka in nekdanja profesorica na koprski gimnaziji Jasna Čebren ter literarna kritičarka in prevajalka Diana Pungersič; do konca letošnjega leta obljubljata nabor zanimivih domačih in tujih imen, ki se našega mesta dotikajo, ga literarno upodabljajo ali si ta prostor z nami delijo. Gostje, med prvimi Tina Vrščaj, Boris Kolar in Nenad Veličković, bodo (tako kot več kot sto gostov pred njimi) spregovorili o svojem delu, ustvarjanju ter videnju in umevanju sveta. ■





60. **ex**TEMPORE PIRAN 2025

LX. mednarodni slikarski ex-tempore

LX^o ex-tempore internazionale di pittura

LXth international painting ex tempore

**Mestna galerija Piran
Galleria civica Pirano
Civic Gallery Piran**

6. 9. – 7. 12. 2025

**Galerija Monfort Portorož
Galleria Monfort Portorose
Monfort Gallery Portorož**

6. 9. – 2. 11. 2025



Giorgio Andreotta Calò & Aldo Calò

ITALIJA / ITALIA / ITALY

**Zaključek: 10. oktober 2025, ob 12. uri
Chiusura: 10 ottobre 2025 alle ore 12
Closing: 10 October 2025 at 12 PM**

**Seča pri Portorožu
Sezza presso Portorose
Seča near Portorož
15. 9. – 4. 10. 2025**



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

